

ДВАДЕСЕТА НАЦИОНАЛНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА СТУДЕНТИ И ДОКТОРАНТИ „ВРЕМЕ, СЛОВО, СВЯТ“

Енчо Тилев

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

В студентско-докторантската филологическа общност в България месец май отдавна се е превърнал в синоним на „конференция“. Станал е символ на един особен научен форум, който вече 20 години доказва високия професионализъм на езиковедите и литературоведите от всички водещи висши учебни и изследователски центрове в България, които успяват да предадат на своите ученици евристичния дух и необходимата доза дързост, за да отстояват себе си и своите идеи. Без съмнение, месец май е синоним на „пловдивската конференция“, която през 2018 г. отбелязва своя 20-годишен юбилей.

Единици са научните форуми в България, които се отличават с такава продължителност, а още по-малко са тези, които предоставят на младите филолози възможност за представяне на собствени наблюдения по актуални научни проблеми. В този смисъл, традиционната ежегодна Национална конференция за студенти и докторанти е своеобразен оазис, отдавна утвърдил себе си в научното пространство в страната и чужбина.

Началото на форума е поставено през далечната 1999 г., когато в семинарните зали и аудитории на Пловдивския университет се заражда идеята за организирането на събитие от подобен род, а с нейното осъществяване се заемат тогавашните асистенти Красимира Чакърова и Светла Черпокова. Основен двигател на конференцията оттогава до днес е доц. д-р Красимира Чакърова, която от 2001 г. е ръководител и на новосформирания лингвистичен клуб „Проф. Борис Симеонов“. През годините съорганизатори с доц. д-р Кр. Чакърова са били литературоведите доц. д-р Светла Черпокова, доц. д-р Димитър Кръстев, а от 2008 г. досега – доц. д.ф.н. Татяна Ичевска. Традиционно конференцията се състои от две секции – по езикознание и литературознание, като във всяка от тях се обособяват подсекции за бакалаври, магистранти и докторанти. Предвид състезателния елемент ежегодно се формира и научно жури от изтъкнати учени от различни български и чуждестранни образователни центрове. През годините сред членовете на националните журита по езикознание и литературознание

са били проф. д.ф.н. Ст. Димитрова, проф. д-р К. Гутшмид, проф. д-р М. Трумер, проф. д.ф.н. И. Куцаров, проф. д.ф.н. Л. Крумова-Цветкова, проф. д.ф.н. Д. Иванова, проф. д-р Кр. Алексова, проф. д-р Й. Тишева, проф. д-р Д. Даскалова, проф. д-р Д. Попов, проф. д-р В. Попова, проф. д-р П. Осенова, доц. д.ф.н. В. Зидарова, доц. д.ф.н. А. Ефтимова, доц. д-р Ст. Гърдев, доц. д-р Н. Сталянова, доц. д-р Вл. Миланов, проф. д.ф.н. Цв. Ракъовски, проф. д.ф.н. К. Протохристова, проф. д.ф.н. И. Пелева, проф. д.ф.н. М. Кирова, проф. д.ф.н. А. Дамянова, проф. д.ф.н. И. Русков, проф. д.ф.н. И. Станков, проф. д.ф.н. Л. Липчева-Пранджева, проф. д-р М. Костова-Панайотова, проф. д-р К. Лукова, проф. д-р С. Василев, доц. д-р Вл. Янев и много други. В края на конференцията авторитетното жури оценява докладите на бакалаврите и магистрантите, като ги класира по места. Отличените участници, както и всички докторанти, имат възможност да публикуват текстовете си в ежегодно издаваните сборници с доклади. Показателен е фактът, че в най-ранните издания са отпечатани първите публикации на някои от начинаещите тогава бъдещи доценти, главни асистенти и асистенти.

Двадесетото юбилейно издание на конференцията под надслов „Време, слово, свят“ се проведе на 17 и 18 май 2018 г. в Пловдив. И този път домакин на събитието бе възрожденският Дом на учените в Стария град, а традиционни организатори са Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“, Филологическият факултет на ПУ, Съюзът на учените – клон Пловдив, и Лингвистичният клуб „Проф. Борис Симеонов“. Начало на форума бе дадено по време на тържественото откриване, което се състоя в пленарната зала на Дома на учените. С приветствия към гостите се обърнаха проф. д-р инж. Симеон Василев (председател на Съюза на учените – Пловдив), доц. д-р Константин Куцаров (зам.-декан на Филологическия факултет на ПУ), Мария Бъчварова (зам.-председател на Студентския съвет на ПУ), а също доц. д-р Кр. Чакърова и доц. д.ф.н. Т. Ичевска (преките организатори на научното събитие). Поднесено бе и приветствие от името на проф. д-р Запрян Козлуджов – ректор на Пловдивския университет, в което той изтъкна значимостта на форума за утвърждаването на младите изследователи през ХХІ век. Бе представен и кратък филм, посветен на историята на конференцията. Съпътстваща инициатива бе организираната от доц. д-р Петя Бъркалова постерна изложба „Образно представяне на езиковите структури“, в която студенти и докторанти от ПУ и СУ онагледяват синтактичните структури на подбрани цитати от български писатели със средствата на генеративния синтаксис.

В тазгодишната конференция взеха участие 64 студенти и докторанти от Софийския университет, Пловдивския университет, Великотърновския университет, Шуменския университет, Нов български университет, от Института за български език и Института за литература при БАН, както и от Скопския университет „Св. св. Кирил и Методий“.

В първия ден на форума в секцията по езикознание бяха представени изследвания на докторантите, които дискутираха различни въпроси на старо-

българистиката, историята на българския книжовен език, социолингвистиката, на съвременните български и английски език, на общото и сравнителното езикознание. Разработките най-често засягат частни проблеми, които намират по-обстойно описание в цялостните дисертационни трудове. Въпреки това имаше докладчици, за които това участие е първият пробен камък.

В секцията по литературознание гл. ас. д-р Надежда Стоянова и гл. ас. д-р Сирма Данова запознаха участниците и журито с резултатите от проекта за млади учени „Литература и техника. Изобретяване на модерността в българската литература“ – изследователски проблем, който се отличава с актуалността си. В подсекцията за докторанти бяха представени разработки по въпроси на възрожденската, следосвободенската и най-новата българска литература, а във фокус попаднаха имената на Г. С. Раковски, Ал. Константинов, Г. Стаматов, Д. Габе, А. Дончев и др. В границите на същите литературноисторически периоди бяха организирани и докладите на студентите, обучаващи се в бакалавърски специалности, като изключение направи докладът на дебютантката първокурсничка Пламена Костова, която разгледа народните практики и християнския култ, свързан с почитта към света Варвара. По традиция и в секцията по езикознание, и в секцията по литературознание бе отделено специално време за дискусии, в които участниците отговаряха на въпросите на членовете на журито, които изказваха и препоръки за по-нататъшната работа по съответните проблеми.

След края на заседанията участниците и гостите на форума присъстваха на празничния концерт, посветен на 20-годишния юбилей на Конференцията. На сцената на Учебния театър на Пловдивския университет бяха рецитирани стихотворения на български автори в изпълнение на студенти от специалността „Актьорско майсторство за драматичен театър“, прозвучаха също фолклорни и поп песни, както и инструментални изпълнения на студенти от специалностите „Музика“ и „Джаз и поп изпълнителско изкуство“ в Педагогическия факултет. Бурни овации сред публиката предизвика арията „E lucevan le stelle“ от операта „Тоска“, изпълнена от Константин Обретенов – филолог, изучаващ оперно пеене, и съпредседател на Лингвистичния клуб. Отново по традиция, и то 20-годишна, първият ден на форума завърши с празничен коктейл и много весело настроение. Организаторите запалиха свещите на красива юбилейна торта, а после дадоха старт на караоке парти, в което взеха участие и студенти, и преподаватели.

На втория ден в езиковедската секция бяха представени докладите на студентите в бакалавърските и магистърските програми. Макар че текстовете с морфологична насоченост преобладаваха, бяха осветлени и някои дискуссионни въпроси на етимологията, фразеологията, стилистиката, социолингвистиката и теорията на превода.

В разработките на младите литературоведи акцентът беше поставен върху отделни проблеми в произведения на гръцката, славяно- и англоезичната литература.

След края на работните заседания научните журита по езикознание и литературознание отличиха следните студенти.

Раздел „Езикознание“. Секция за бакалаври: I награда – Диана Мъркова, ПУ (*Наблюдения върху езиковата „археология“ на няколко лексикални групи с непрозрачен корен в съвременния български език*); II награда – Надежда Кичекова, ПУ (*Специфики при изразяването на степен за сравнение в българския и новогръцкия език*), Силвия Станоева, ПУ (*Степенуването на имената в българския и италианския език (основни прояви на асиметрия)*); III награда – Петя Златева, ПУ (*Неброимите съществителни в българския и новогръцкия език (опит за систематизация)*), Ружа Манолова, ПУ (*Българските повелителни форми с нека и да и техните преводни аналози в италианския език*); поощрителна награда – Людмила Сребрева, ПУ (*Неопределителните местоимения в българския и испанския език*), Елка Петрова, ПУ (*Медът като семиотичен и етнокултурен концепт (с оглед на лексикалния състав и фразеологичното богатство на българския език)*), Грета Гинчева, ШУ (*КОК-жаргонът, без който (не) можем*), Валя Богословова, НБУ (*Картината на света според тестовете на студентите на НБУ*). **Секция за магистри:** I награда – Полина Рекина, ПУ (*Поглед към кондиционалните глаголни форми в българския и испанския език*); II награда – Илия Точев, СУ (*Езикови особености на два превода на български на Бьорнсоновата повест „Синьове Сулбакен“*); III награда – Йорданка Стефанова, Цветелина Кунчева, ПУ (*Нагласите на съвременния българин относно престижността на определени езици*); Зара Кънчева, СУ (*За един специфичен тип анафори. Адаптиране на съществуващи типологии*); поощрителна награда – Здравко Димов, ШУ (*Транскрипционни несъответствия при антропонимите в книгата Битие и Преводна реализация на стихосложението при преводна адаптация на песнен текст от английски на български*).

Раздел „Литературознание“. Секция за бакалаври: I награда – Траяна Латева, ПУ (*Митологичният код в „Трамвай „Желание“ – референции и архетипи*); II награда – Ива Анастасова, СУ (*Ситуациите на разпит в автобиографичните текстове на Г. С. Раковски*), Франческа Земярска, СУ (*Фигурата на Далчев в поезията на Боряна Кацарска и Миглена Николчина*); III награда – Михаела Вълчовска, СУ (*Миметичната творба. Употреби на поемата „Горски пътник“ в романа „Възвишение“ на Милен Русков*), Милена Минчева, ПУ (*Митологемите Пенев и Димитровград*); поощрителна награда – Иван Маринов, СУ (*Като лъв и лисица. Фигуративи на властта в „Книга за българския народ“*). **Секция за магистри:** I награда не се присъжда; II награда – Ванеса Андонова, СУ (*„Как може да бъде предотвратена войната?“ – война на жаби и змии, по текстове на В. Улф“*), Николай Генов, СУ (*Виртуалното тяло и властта в текстовете на Ърнест Клайн и Сергей*

Лукияненко); III награда не се присъжда; поощрителна награда – Пламена Костова, СУ (*Света Варвара – християнски култ и народни практики*).

В края на втория ден се състоя и официалното награждаване на отличените участници. Представен бе също и сборникът от Деветнадесетата конференция, проведена се през май 2017 г. Томът включва 43 доклада на студенти и докторанти и е със заглавие „Словото – идеи, идеали, утопии“ (съставители Кр. Чакърова, Т. Ичевска, Университетско издателство „Паисий Хилендарски“. Пловдив, 2018, 404 с., ISBN 978-619-202-342-3), а редакционната колегия се състои изцяло от членове на Лингвистичния клуб.

Остава единствено да си пожелаем „пловдивската“ конференция да продължи да бъде форум, който да открива пред младите изследователи неизброрените полета на филологията, за да я има и през XXI век.

Vivat philologia!

TWENTIETH NATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE FOR BA, MA, AND PHD STUDENTS “TIME, WORD, WORLD”

✉ **Dr. Encho Tilev**
Plovdiv University
141, Bratia Bakston Str.
Plovdiv, Bulgaria
E-mail: encho_1@abv.bg